

Дата: 01.04.2022

Тема уроку № 23: Збірка «Квіти зла» (загальна характеристика). Образи, символи, особливості поетичної мови у віршах Ш. Бодлера.

(Протиставлення дійсності й ідеалу” у збірці Ш.Бодлера “Квіти зла”)

Мета уроку: Вчити учнів характеризувати естетичні погляди Ш.Бодлера, втілені у збірці “Квіти зла”; розповідати про життєвий шлях Бодлера; висловлювати особисте ставлення до проблем, що порушуються в творах поета; аргументувати свою точку зору прикладами і цитатами з тексту; виразно читати та аналізувати вірші Ш.Бодлера.

Матеріали уроку: 20 серпня 1857 року в Палаці правосуддя у Парижі відбувся суд над французьким поетом Шарлем Бодлером і його збіркою віршів “Квіти зла”.

У судовому залі лунали звинувачення на адресу поета і його книги: “Часом сумніваєшся у психічному стані пана Бодлера...”, “Його вірші - це здебільшого монотонне й зумисне повторення одних і тих самих думок”, “Мерзенність тут межує з паскудністю, огидне змішане зі смородом”, “Він обливає брудом усе наше суспільство!”, “Цей негідник поетизує зло!”

Дали слово підсудному поету Шарлю Бодлеру: “Чи треба вам говорити,.. що в цю жорстоку книгу я вклав усе своє серце, всю свою ніжність, всю свою релігію (вивернуту), всю свою ненависть?..”, “Жодна із сучасних книг не сповнена такого жаху перед Злом, як моя”, “Про книгу треба судити в її цілості, і тоді з неї випливає жорстокий моральний урок”.

Вирок суду був опублікований на другий день. У ньому відзначався “згубний вплив” віршів Бодлера на читачів та “принизливий і прикрий для суспільної моралі реалізм”. Бодлерові присудили 300 франків штрафу, видавець теж мав сплатити 100 франків. Увесь тираж книги був заарештований, з неї вирізали ті вірші, які заборонили, причому постраждали і ті, які були на звороті. Бодлер був у розпачі: “Я кілька місяців перебуваю у полоні жахливої апатії, що порушила все... Самотність без підтримки й роботи – жахлива річ “.

Звідки така самотність? Невже всі відвернулися від Бодлера, не зрозумівши його поезії?

Звичайно, ні. Його підтримали ті, хто бачив дійсну цінність засудженої книги. Серед них Віктор Гюго. Знаменитий письменник писав Бодлерові на знак підтримки: “Я кричу “браво”! З усіх моїх сил браво вашому могутньому таланту. Ви одержали одну з тих виняткових винагород, котрі здатний дати існуючий режим. Те, що він називає правосуддям, винесло вирок усім в ім’я того, що він зове своєю мораллю. Ви отримали ще один вінок. Тисну вашу руку, поете!”

У вступі до “Квітів зла” Шарль Бодлер пояснює читачам, що поет, подібно до Данте, проходить крізь “Лімби” (перші верхні кола пекла) і, проникаючи в сутність зла, намагається протиставити йому ідеал, прекрасне, яке можливе лише у тому випадку, якщо будуть знищені всі гріхи світу і все його зло. Мотив подорожі, як і в “Божественній комедії” Данте, є основним у збірці “Квіти зла”.

Ліричний герой – митець, який подорожує у світі людей і у нетрях власного «я», які сприймає як кола пекла. Ця подорож – важкий шлях блукань, злетів, віри, розчарувань, прозрінь, відчаю, поневірянь. Це шлях пошуків вічного Ідеалу, Краси, Істини, Бога і – віддалення від заповітної мрії.

У першому вірші збірки “До читача” Шарль Бодлер малює жахливу картину гріховного людського “я” та називає хворобу, яка, на думку поета, веде людство до духовної загибелі.

Завдання для контролю:

Вивчити поезію напам’ять, виконати аналіз вірша «Альбатрос»

Учитель виразно декламує вірш «Альбатрос»

АЛЬБАТРОС

Щоб їм розважитись, веселий гурт матросів
Серед нестримних вод розбурханих морів
Безпечно ловить птиць, величних альбатросів,
Що люблять пролітати слідами кораблів.

На палубу несуть ясних висот владику.
І сумно тягне він приборкане крило,
Що втратило свою колишню міць велику,
Мов серед буйних вод поламає весло.

Мандрівник зборканий знесилено ступає!
Плавець повітряний незграбний і смішний!
Той тютюновий дим у дзьоб йому пускає,
А цей, дратуючи, кульгає, мов кривий.

Поет подібний теж до владаря блакиті,
Що серед хмар летить, мов блискавка в імлі.
Але, мов у тюрмі, в юрбі несамопитій

Він крила велетня волочить по землі.

Переклад М.Терещенка

**Всі виконані завдання надсилаємо за адресою електронної пошти
y.levchuk2976@gmail.com**